

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ในเอกสารประกอบ
การประชุมปฏิบัติการกำหนดผลการเรียนรู้ (กันยายน 2539) : 10.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. การวางแผนการเรียนการสอน : สื่อและกระบวนการ.
ในเอกสารเพื่อพัฒนาหนังสืออันดับที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
2540.
- กาญจนา ศรีสวัสดิ์. สอนประวัติศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไรจึงจะน่าสนใจ .
วารสารศึกษาศาสตร์ มอ. 6 (สิงหาคม 2532-มีนาคม 2533) : 17-21.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. “ประวัติศาสตร์ศิลป์ศึกษา” คุรุศิลป์. 2 (2530) : 9-24.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2541.
- เกษร ธิตะจारी. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2541.
- ขนิษฐา ชานนท์. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอน. เทคโนโลยีทางการศึกษา 1
(เมษายน-มิถุนายน 2532) : 7-12.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. เทคโนโลยีการศึกษา : ปรัชญาและหลักการ. วารสารการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 29 (5 มิถุนายน-
กรกฎาคม 2538) : 41-59.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. เทคโนโลยีสารสนเทศคืออะไร. วารสารการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 29 (ธันวาคม 2537-มกราคม 2538)
: 3-21.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์, 2539.
- จารึก บุญไชย. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของนักศึกษา
ในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จำเนียร ศิลพานิช. หลักและวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์, 2538.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. ประวัติศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์, 2533.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2541.
- เจตนา นาควัชระ. “แนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย และแนวทางร่วมในการวิจารณ์
ศิลปะ” สัมมนาการวิจารณ์ศิลปะ. กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.

- ฉลอง สุนทราวณิชย์. สถานภาพการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ : รายงานการสำรวจเบื้องต้นจาก
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประวัติศาสตร์ พ.ศ.2515-2534.
วารสารอักษรศาสตร์ 24 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2535) : 1-15.
- เฉลิม มลิตา. เทคนิควิธีการสอนประวัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎี และการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
ไอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์, 2533.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2533.
- คอน ดินแดง. “มุมมองวันอาทิตย์,” ไทยรัฐ (9 สิงหาคม 2541) : 11.
- คณีย์ ไชยโยธา. หลักการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเคียนสโตร์, 2534.
- ดำรง วงศ์อุปราช. “การวิจารณ์ทัศนศิลป์และแนวการศึกษาศิลปะไทย” สัมมนาการวิจารณ์
ศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา. วารสารครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 24 (มกราคม-มีนาคม 2539) : 1-10.
- แถมสุข นุ่มนนท์. สถานภาพงานวิจัยสาขาประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ระหว่าง
พ.ศ.2503-2535. วารสารข่าวสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
35 (มีนาคม 2537) : 13-14.
- ทิศนา แคมมณี, ศิริชัย กาญจนวาสี, นवलจิตต์ เขวกีรติพงศ์ และคณะ. การเรียนรู้เพื่อ
พัฒนากระบวนการคิด. วารสารคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
26 (กรกฎาคม-ตุลาคม 2540) : 35.
- นงลักษณ์ พันธุ์สัมฤทธิ์. การศึกษาผลการทดลองใช้สื่อเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน เพื่อปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. วารสารการวิจัย
3 (กรกฎาคม-กันยายน 2536) : 31-42.
- นิพนธ์ ทวีกาญจน์. การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
หลักสูตรวิทยาลัยครู ปทุมศักราช 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. “ข้อคิดเกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์” ใน ปรัชญาประวัติศาสตร์.
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

- นิธิ เอียวศรีวงศ์ และอาคม พัตติยะ. หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : ดวงดีการพิมพ์, 2525.
- นิรมล ตริธสาร สวัสดิบุตร. ศิลปะศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ตริธสาร, 2525.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์, 2537.
- บรรลือ ขอรวมเดช. สภาพและปัญหาการสอนศิลปะปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- บรรลือ ขอรวมเดช. สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2541.
- บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณกินาวงศ์. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ
2527.
- ประกิต บัวบุศย์. ประวัติศาสตร์ศิลปะ-โบราณคดีทางพุทธศาสนา. มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย,
2521. (อัดสำเนา)
- ประคอง วรรณสูตร. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2528.
- ปราณี โพธิสุข. เอกสารประกอบการเรียนวิชาทฤษฎีและวิธีสอนสังคมศึกษา. ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526. (อัดสำเนา)
- ปิยะชาติ แสงอรุณ. รายงานผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการสอนของนิสิตฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพภาควิชาศิลปศึกษา โดยใช้สไลด์-เทป กับการสาธิต ประกอบการ
สอนวิชาศิลปะมัธยม. ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526. (อัดสำเนา)
- เป็รื่อง กิจรัตน์. วิเคราะห์การศึกษามหาวิท. 2528. (อัดสำเนา)
- พกา สัตยธรรม. เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้ว, 2524.
- พิริยะ ไกรฤกษ์. แนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย สัมมนาการวิจารณ์ศิลปะ.
กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2524.
- พิริยะ ไกรฤกษ์. ประวัติการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะในประเทศไทย.
วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา 3 (สิงหาคม 2533) : 3-27.
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. “วงการศิลปะ : ศิลปิน นักวิจารณ์ศิลปะ นักประวัติศาสตร์ศิลป์ และ
นักสุนทรียศาสตร์” สุนทรียภาพเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ภาพพิมพ์, 2530.

- พีระพงษ์ กุลพิศาล นิพนธ์ ทวีกาญจน์ และคณะ. 3 มิติทัศนะทางศิลปะและศิลปศึกษา. ตำรา เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 33 ภาคพัฒนาตำรา และเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศกรรม การฝึกหัดครู, 2533.
- พินิจ สุภนิมิตร. การวิจารณ์ทัศนศิลป์ รายงานการสัมมนาการวิจารณ์ศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2525.
- ไพฑูริย์ สีนาร์ตน. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- มนู อุคมเวช. “การทดลองสอนประวัติศาสตร์ในระดับปริญญาตรีด้วยวิธีสอนแบบสืบสวน สอบสวน” รวมบทความของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของข้าราชการ กรมการฝึกหัดครู เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู, 2524.
- มะลิฉัตร เอื้ออานนท์, ดร. สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2541.
- ยี่น ภัวรวรรณ. การประยุกต์เทคโนโลยีทางการศึกษา. วารสารการศึกษาแห่งชาติ สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 29 (ธันวาคม 2537- มกราคม 2538) : 22-31.
- ยุทธศักดิ์ สมแสน. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์, 2535.
- รอยเดือน สุภาพ. การใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2528.
- วรรณิ มณฑารักษ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปกรรมไทย ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- วรลักษณ์ รัตติกาลชลากร. การใช้แหล่งชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วันทยา วงศ์ศิลปกริมย์ และรัตนะ บัวสนธ์. การศึกษาประสิทธิผลของวิธีการสอนและสื่อการสอนภาษาไทย. วารสารการวิจัยทางการศึกษา 2 (เมษายน-มิถุนายน 2537) : 54-65.

- วิชัย คันศิริ. วิสัยทัศน์ของสังคมและการศึกษาไทยยุคโลกาภิวัตน์. วารสารการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 29 (เมษายน-พฤษภาคม 2538) : 3-33.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.
- วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.
- วิชาการ, กรม. นโยบายการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และแนวทางการใช้สื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรมสามัญศึกษา, 2533.
- วิบูลย์ จันทรัมย์. สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วิรุฬ ตั้งเจริญ. ศิลปศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์, 2539.
- ศิริใจ นิพิพิทา. ความรู้และความพึงพอใจที่ได้จากการชมวีดิทัศน์แบบละครและแบบสารคดี เรื่องเอดส์ของผู้นำฝากรรวภที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ศรีศักดิ์ จามรมาน. “การใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา” เอกสารการสัมมนาเรื่องการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในโรงเรียนเอกชน. กุมภาพันธ์ 2532 : 12-28.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. บทนำ. ในรายงานผลสรุปจากการ ประชุมปฏิบัติการจัดทำผลการเรียนรู้ (ธันวาคม 2539) : 2.
- สมเกียรติ เจริญสุข. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุและแรงจูงใจในการเลือกเรียนรายวิชาในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมระหว่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และแผนการเรียนสังคมศึกษา-ภาษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สงวน รอดบุญ. ศิลปะกับมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533.
- สังัด อุทรานันท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- เสถียร โกเศศ. วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ศิลปากร. ปีที่ 1 กันยายน 2500.
- สมพร จารุณี. หนังสือยังอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์. ในหนังสือชุดความรู้ภาษาไทย ที่ระลึกงาน
สถาปนาหนังสือแห่งชาติครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2538.
- สมพร จารุณี. การวางแผนการเรียนการสอน : สื่อและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร :
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.
- สมบูรณ์ สงวนชาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
 2534.
- สมหญิง กลั่นศิริ. เทคโนโลยีทางการศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ แผนกบริการกลาง สำนักงานอธิการบดี พระราชวัง
 สยามจันทน์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
- สมหญิง เจริญจิตรกรรม. ความต้องการเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ดอนต้นและปลาย ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย. วารสารการวิจัยทาง
 การศึกษา 23 (กรกฎาคม-กันยายน 2536) : 70-76.
- สมหวัง ชัยตามล. การศึกษาสภาพการเรียนการสอนและทัศนคติต่อวิชาประวัติศาสตร์ของ
 นักศึกษาวิชาเอกประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2527.
- สันติ เล็กสุขุม., ดร. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2541.
- สุพจน์ ศรีโกษามาศย์. ผลของชนิดของภาพที่มีต่อการระลึกคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสารตำรา สำนักส่งเสริมวิชาการ
 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2538.
- สุนน อมรวิวัฒน์. ทำไมต้องปฏิรูปการเรียนรู้. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 26 (กรกฎาคม-ตุลาคม 2540) : 3.
- เสริมศรี ไชยสร. พื้นฐานการสอน. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2538.
- อภัย นาคคง. ความรู้เบื้องต้นวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาการพิมพ์,
 2513.
- อภัย นาคคง. สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2541.
- อมรวิชัย นาคทรพร. ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ตะวันออก
 จำกัด(มหาชน), 2539.

อารี สุทธิพันธุ์. “การศึกษาประวัติศาสตร์ศิลป์” มโนขกับจินตนาการ. กรุงเทพมหานคร :
แสงศิลป์การพิมพ์, 2532.

อารี สุทธิพันธุ์. ประวัติศาสตร์ศิลป์. ม.ป.ท., ม.ป.ป. 70 หน้า.

อุบล ตูจินดา. หลักและวิธีสอนศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2532.

ฮิล, ซี.พี. คำแนะนำเรื่องการสอนประวัติศาสตร์. แปลจาก Suggestion on The Teaching of
History, โดยสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ. พระนคร : อรุณสภา, 2513.

ภาษาอังกฤษ

Balambal V. Inter-disciplinary approach in historical research. Eleventh IADA Conference
International Association of Historians of Asia Colombo. 1-5 August, 1988.

Bloom, Benjamin S. Taxonomy of Educational Objectives Handbook I : Cognitive Domain.
New York : David Mckey, 1966.

Clark, Gilbert and Zimmerman Enid . “Description And Analysis of A Method of Teaching
A High School Course in World History” Dissertation Abstracts International.
(Xerox), United States : Cushing-Molloy, Inc., Ann. Arbor, Michigan 42 (1961),
1530 A.

Dayton, Deane K. Future trends in production of instructional materials : 1981-2001. ECTJ.
29 (1981) : 231-249.

Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. New York : The Dryden Press Inc., 1969.

Feldman, Edmund B. Varieties of Visual Experience. 2nd ed. Englewood Cliffs New Jersey
: Prentice-Hall, 1982.

Hummel, C. School Textbooks and Lifelong Education : an Analysis of Schoolbooks from
Three Countries. Germany : Unesco Institute for Education, 1988.

John, A. Stinespring, And Brian, D. Steele. “Teaching Art History : Getting Started”
Art Education. 46 (Mar 1993) : 7-13.

Kabiri, Ulan. Principle for Structuring A Motivating Program in Art History. University of
Chicago, 1983. Diesertation Abstracts International. 44 (January 1984) : 3579 A

Lampela, L.S. The use of the Art Textbook by Selected Elementary Classroom Teacher and
Selected Elementary Middle and High School Art Teacher. Dissertation
International Abstracts. 1996

- Marty, Myron. "What Do you Teach When you Teach History" The Social Studies.
74 (January-February 1983) : 10-13.
- Massialas, Byron G. "Description and Analysis of A Method of Teaching A High School Course in World History," Dissertation Abstracts International.
22 (November 1961) : 1530 A.
- Moilanen, Mark Brain. Identifying teacher's concepts of Art history in secondary school art programs. Doctoral dissertation University of Wisconsin-Madison, 1989.
Dissertation Abstracts International. 50 (May 1990) : 3453 A.
- Norman, Julie A., Ed.D. The research and development of a mediated approach to upper elementary level art history/appreciation instruction. North Texas State University, 1984. Dissertation Abstracts International. 45 (January 1985) : 1963 A.
- Siegel, Richard Raymond. "Learning to Look, Looking to learn : A Visual Resource and Guide for Appreciation Photographs," Dessertation Abstracts International.
44 (August 1983) : 361 A.
- Stevanov, Zoran. "A study of Three Instructional Procedures in the Teaching of Art Survey to Non-Art Majors on the College Level" Dissertation Abstracts International.
45 (August 1982) : 2533.
- UNESCO. Environment Education : Module for Pre-Service Training of Social Science Teachers and Supervisors for Secondary School. New York : Division of Science Technical and Environmental Education, 1985.
- Wittich, W.A., and Schuller, C.F. Audio visual Materials, Their Nature and Use. (3 rd ed.)
New York, Harper and Brothers Publishers, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์ ดร.สันติ เล็กสุขุม	อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ คณะโบราณคดี
2. ศาสตราจารย์ วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์	มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ก่อตั้งภาควิชาศิลปศึกษา และ อดีตหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์พิเศษ ประจำภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ กำจร สุนพงษ์ศรี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิพนธ์ ทวีกาญจน์	อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ภาควิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
5. อาจารย์วัชรินทร์ จูดีอิตชัย	อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์
จำนวน 7 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนาจ เย็นสบาย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มะลิฉัตร เอื้ออานันท์	ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจวบ เอี่ยมผู้ช่วย	สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พีระพงษ์ กุลพิศาล	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. อาจารย์อภัย นาคคง	ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง กรุงเทพมหานคร
6. อาจารย์บันลือ ขอรวมเดช	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง
7. อาจารย์พัชรินทร์ มีลาภ	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จ.เชียงใหม่

ภาคผนวก ก.

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์
เป็นผู้ผลิตสื่อ จำนวน 8 ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์อศนีช ชูอรุณ	คณบดีคณะศิลปกรรม คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. อาจารย์จุลทัศน์ พยาฆรานนท์	สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ธีรชัย รังสิกุล	ผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์จีรพันธ์ สมประสงค์	อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดปทุมธานี
5. คุณชำนาญ ภูมิลี	เจ้านักงานโสตทัศนศึกษาระดับ 5 สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถาน กรุงเทพมหานคร
6. อาจารย์ถาวร ปิ่นชมภู	นักเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
7. อาจารย์ชาญชัย ไชยชาวงษ์	นักเทคโนโลยีทางการศึกษาและประยุกต์ศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
8. นายสมชาย สมนก	นักวิชาการศิลปะระดับ 5 รองหัวหน้าหน่วยสนับสนุนการผลิตสื่อ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จ.นนทบุรี

ภาคผนวก ง.

หนังสือราชการขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 0309/3971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

๒๖ มีนาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทขอโครงร่างวิทยานิพนธ์
2. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางสุภาภรณ์ อุ่นเมตตาคิจิต นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ธิตะจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สกุนตะลักษณ์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

บันทึกขอความ

สวนราชการ งานมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 83530

ที่ ทม. 0309/3974

วันที่ 23 มีนาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

เนื่องด้วยนางสุภาภรณ์ อุ่นเมตตาคิจต นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ธิตะจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สุกนตะลักษณ์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ที่ ทม 0309/๗๒3๒

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๒๙ พฤษภาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย
2. ที่อยู่ของนิสิตที่สามารถติดต่อได้

เนื่องด้วย นางสาวภรณ์ อุ่นเมตตาทจิต นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร ชิตะจारी เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้การสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของ นิสิตดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ ศกุนตะลักษณ์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร 2183530

ภาคผนวก จ.

รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัดที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ถือเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร รวมทั้งสิ้น 105 โรงเรียน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	จังหวัดนครปฐม	73000
2. โรงเรียนราชินีบูรณะ	จังหวัดนครปฐม	73000
3. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	จังหวัดนครปฐม	73000
4. โรงเรียนศรีบุญยานนท์	จังหวัดนนทบุรี	11000
5. โรงเรียนสตรีนันทบุรี	จังหวัดนนทบุรี	11000
6. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง	จังหวัดปทุมธานี	12000
7. โรงเรียนปทุมวิไล	จังหวัดปทุมธานี	12000
8. โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ	10270
9. โรงเรียนสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ	10270
10. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	จังหวัดสมุทรสาคร	74000
11. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	จังหวัดสมุทรสาคร	74000
12. โรงเรียนมหาวชิราวุธ	จังหวัดสงขลา	90000
13. โรงเรียนปากน้ำชุมพรวิทยา	จังหวัดชุมพร	86120
14. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช	80000
15. โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	84000
16. โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย	จังหวัดภูเก็ต	83000
17. โรงเรียนอามาศพณิชยศึกษา	จังหวัดกระบี่	81000
18. โรงเรียนวิเชียรมาตุ	จังหวัดตรัง	92000
19. โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร	จังหวัดระนอง	85000
20. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จังหวัดราชบุรี	70000
21. โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	จังหวัดราชบุรี	70000
22. โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย	จังหวัดกาญจนบุรี	71000
23. โรงเรียนประจวบวิทยาลัย	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	77000
24. โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ	จังหวัดเพชรบุรี	76000
25. โรงเรียนพรหมานุสรณ์	จังหวัดเพชรบุรี	76000

26. โรงเรียนศรีธรรมาศ	จังหวัดสมุทรสงคราม	75000
27. โรงเรียนกรรมศาสตร์วิทยาลัย	จังหวัดสุพรรณบุรี	72000
28. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	13000
29. โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม	จังหวัดสระบุรี	18000
30. โรงเรียนสิงห์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี	16000
31. โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม	จังหวัดอ่างทอง	14000
32. โรงเรียนอุทัยวิทยาคม	จังหวัดอุทัยธานี	61000
33. โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	จังหวัดพิษณุโลก	65000
34. โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม	จังหวัดพิษณุโลก	65000
35. โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม	จังหวัดกำแพงเพชร	62000
36. โรงเรียนตากพิทยาคม	จังหวัดตาก	63000
37. โรงเรียนนครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์	60000
38. โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม	จังหวัดพิจิตร	66000
39. โรงเรียนเพชรพิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์	67000
40. โรงเรียนสุโขทัยพิทยาคม	จังหวัดสุโขทัย	64000
41. โรงเรียนอุตรดิตถ์	จังหวัดอุตรดิตถ์	53000
42. โรงเรียนอุตรดิตถ์คฤมณี	จังหวัดอุตรดิตถ์	53000
43. โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย	จังหวัดเชียงใหม่	50000
44. โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ	จังหวัดเชียงใหม่	50000
45. โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	จังหวัดเชียงราย	57000
46. โรงเรียนสตรีศรีน่าน	จังหวัดน่าน	55000
47. โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	จังหวัดพะเยา	56000
48. โรงเรียนนารีรัตน์	จังหวัดแพร่	54000
49. โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	จังหวัดลำปาง	52000
50. โรงเรียนลำปางกัลยาณี	จังหวัดลำปาง	52100
51. โรงเรียนจักรคำคณาทร	จังหวัดลำพูน	51000
52. โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร	จังหวัดอุดรธานี	41000
53. โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล	จังหวัดอุดรธานี	41000
54. โรงเรียนกัลยาณวัตร	จังหวัดขอนแก่น	40000
55. โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	จังหวัดขอนแก่น	40000
56. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน	จังหวัดขอนแก่น	40000
57. โรงเรียนলেখพิทยาคม	จังหวัดเลย	42000

58. โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล	จังหวัดสกลนคร	47000
59. โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา	จังหวัดสกลนคร	47000
60. โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร	จังหวัดหนองคาย	43000
61. โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	จังหวัดหนองบัวลำภู	39000
62. โรงเรียนนารินุกูล	จังหวัดอุบลราชธานี	34000
63. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	จังหวัดอุบลราชธานี	34000
64. โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	จังหวัดกาฬสินธุ์	46000
65. โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย	จังหวัดนครพนม	48000
66. โรงเรียนสารคามพิทยาคม	จังหวัดมหาสารคาม	44000
67. โรงเรียนขุโสธรพิทยาคม	จังหวัดขุโสธร	35000
68. โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย	จังหวัดร้อยเอ็ด	45000
69. โรงเรียนสตรีศึกษา	จังหวัดร้อยเอ็ด	45000
70. โรงเรียนอำนาจเจริญ	จังหวัดอำนาจเจริญ	37290
71. โรงเรียนโคราชพิทยาคม	จังหวัดนครราชสีมา	30000
72. โรงเรียนสุนารีวิทยา	จังหวัดนครราชสีมา	30000
73. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	จังหวัดนครราชสีมา	30000
74. โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล	จังหวัดชัยภูมิ	38000
75. โรงเรียนสตรีชัยภูมิ	จังหวัดชัยภูมิ	36000
76. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม	จังหวัดบุรีรัมย์	31000
77. โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย	จังหวัดศรีสะเกษ	33000
78. โรงเรียนสิริธร	จังหวัดสุรินทร์	32000
79. โรงเรียนสุรวิทยาคาร	จังหวัดสุรินทร์	32000
80. โรงเรียนคัคครุณี	จังหวัดฉะเชิงเทรา	24000
81. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์	จังหวัดฉะเชิงเทรา	24000
82. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จังหวัดจันทบุรี	22000
83. โรงเรียนศรียานุสรณ์	จังหวัดจันทบุรี	22000
84. โรงเรียนชลกันยานุกูล	จังหวัดชลบุรี	20000
85. โรงเรียนชลราษฎรอำรุง	จังหวัดชลบุรี	20000
86. โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์	จังหวัดตราด	23000
87. โรงเรียนนครนายกพิทยาคม	จังหวัดนครนายก	26000
88. โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง	จังหวัดปราจีนบุรี	25000
89. โรงเรียนระยองพิทยาคม	จังหวัดระยอง	21000

90.	โรงเรียนเจ้าพระยาวิชาคม	กรุงเทพมหานคร	10120
91.	โรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยา	กรุงเทพมหานคร	10310
92.	โรงเรียนศรีพุดผา	กรุงเทพมหานคร	10250
93.	โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	10100
94.	โรงเรียนทวีธาภิเศก	กรุงเทพมหานคร	10600
95.	โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม	กรุงเทพมหานคร	10240
96.	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	10250
97.	โรงเรียนปทุมคงคา	กรุงเทพมหานคร	10110
98.	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	10200
99.	โรงเรียนมัธยมวัดคูสิดาราม	กรุงเทพมหานคร	10700
100.	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	กรุงเทพมหานคร	10200
101.	โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม	กรุงเทพมหานคร	10160
102.	โรงเรียนโยธินบูรณะ	กรุงเทพมหานคร	10300
103.	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	10400
104.	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	10400
105.	โรงเรียนสารวิทยา	กรุงเทพมหานคร	10900

ภาคผนวก จ.

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

สำหรับอาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์

เรื่อง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจง

- 1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา
- 2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน
และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของวิธีการสอนและการใช้สื่อการสอน
- 3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้วิจัยและการศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน เพราะคำถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

โปรดตอบคำถามทุกข้อเพราะหากขาดคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์
และไม่สามารถนำไปสรุปผลการวิจัยได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ธิตะจาร์

ผู้วิจัย นางสุภาภรณ์ อุ่นเมตตาคิจ

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบสำหรับอาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์

ตอนที่

1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. อายุ
 ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 30 ปี
 31 - 35 ปี 36 - 40 ปี
 41 - 45 ปี 46 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี วิชาเอก.....วิชาโท.....
 ปริญญาตรี วิชาเอก.....วิชาโท.....
 สูงกว่าปริญญาตรี วิชาเอก.....วิชาโท.....
4. ประสบการณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์และ/หรือศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี
 11 - 15 ปี 16 - 20 ปี
 21 ปีขึ้นไป
5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา
 อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
 อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์
 อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. จำนวนคาบที่สอน ต่อ สัปดาห์
 ต่ำกว่า 10 คาบ
 10 - 15 คาบ
 16 - 20 คาบ
 มากกว่า 21 คาบ

7. ปัจจุบันท่านสอนวิชาทัศนศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชา

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศป 111 ศิลปะนิยม	☐ ศ 011 ศิลปะนิยม 1
☐ ศป 121 ทฤษฎีสี	☐ ศ 012 ศิลปะนิยม 2
☐ ศป 231 ศิลปะประจำชาติ	☐ ศ 013 การออกแบบ 1
☐ ศป 341 องค์ประกอบศิลปะ	☐ ศ 014 การออกแบบ 2
☐ ศป 351 ประวัติศิลปะ	☐ ศ 015 จิตรกรรม 1
☐ ศป 461 การเขียนภาพฉาย	☐ ศ 016 จิตรกรรม 2
☐ ศป 471 การออกแบบ-เขียนแบบ	☐ ศ 0119 ศิลปะไทย 1
☐ ศป 481 กายวิภาค	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. โรงเรียนของท่านเปิดสอนสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรมหรือไม่

- เปิด (กรุณาตอบข้อ 9)
- ไม่เปิด (กรุณาตอบข้อ 11)

9. ถ้าเปิดสอนสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรม มีการสอนรายวิชาประวัติศิลปะหรือไม่

- มี
- ไม่มี (กรุณาตอบข้อ 10)

10. **จากข้อ 9** มีการเปิดสอนสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรม แต่ ไม่เปิดสอนรายวิชาประวัติศิลปะ เป็นเพราะสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้เรียนสามารถไปศึกษาเองได้
- รายวิชาอื่นๆในสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรมมีความสำคัญมากกว่า
- ไม่มีผู้สอนวิชาประวัติศิลปะ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. **จากข้อ 8** โรงเรียนของท่าน ไม่เปิดสอน สาขาวิชาศิลปะหัตถกรรม เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้สอนในหมวดวิชาศิลปะศึกษา(ทัศนศิลป์) มีไม่เพียงพอ
- ผู้เรียนเรียนแล้วไม่สามารถนำไปศึกษาต่อในระดับสูงได้
- โรงเรียนไม่เคยมีการเปิดสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรมมาก่อน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

12. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับ **การใช้** สื่อทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สไลด์และเครื่องฉายสไลด์	☐ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
☐ สไลด์มัลติวิชั่น	☐ ระบบสื่อประสม (Multimedia)
☐ แผ่นภาพโปร่งแสงและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	☐ ระบบอินเทอร์เน็ต
☐ วิดีทัศน์และเครื่องฉายวีดิทัศน์	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
☐ ภาพยนตร์	

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัย สุภาภรณ์ อุณมตาคิจ

คำอธิบาย

กระบวนการสอนแบบวิทยาศาสตร์

วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิด

- หมายเหตุ พบปัญหาและคิดหาวิธีแก้ปัญหา โดยขั้นทั้ง 5 ของวิทยาศาสตร์ คือ
  - ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา และทำความเข้าใจถึงปัญหา
  - ขั้นที่ 2 ชั้นแยกปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา
  - ขั้นที่ 3 ลงมือแก้ปัญหาหรือการทดลองและเก็บข้อมูล
  - ขั้นที่ 4 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผล
  - ขั้นที่ 5 ชั้นสรุปและประเมินผลหรือสรุปและการนำไปใช้

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการศึกษา

เทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 5 ลักษณะ คือ (ครุฑจิต มาลัยวงศ์, 2538 : 40-49)

1. เทคโนโลยีการพิมพ์
2. โทรคมนาคม รวมถึง โทรทัศน์ วิทยุ และระบบการสื่อสารสองทางในรูปแบบและลักษณะต่างๆ
3. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นผลรวมของภาพเคลื่อนไหวและเสียง
4. คอมพิวเตอร์
5. การเชื่อมโยงเทคโนโลยีในสาขาต่างๆ มาใช้เพื่อช่วยในการทำงานและในการเพิ่มพูนความสามารถของมนุษย์

สำหรับด้านเทคโนโลยีการสอน (Instructional technology) ดร. กิดานันท์ มลิทอง(2536) ได้สรุปจากนักวิชาการหลายๆท่านไว้ว่า เป็นการนำเอาสื่อประเภทต่างๆ เทคนิควิธีการ วิธีระบบเพื่อการออกแบบการสอน และหลักการด้านจิตวิทยา สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ภาพ รวมถึงการสื่อสารของมนุษย์ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน จากความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา กับเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็คือ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในด้านการเรียนการสอน

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นการสอนที่ผ่านกระบวนการคอมพิวเตอร์โดยผลิตในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมประเภทหนึ่งที่สามารถเสนอเนื้อหาสาระกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีผลย้อนกลับได้เช่นเดียวกับระบบวีดิโอเทกซ์ โดยคอมพิวเตอร์จะสามารถเสนอเนื้อหาวิชาซึ่งอาจจะเป็นทั้งในรูปแบบหนังสือ และภาพกราฟิก

ระบบสื่อประสม (Multimedia)
ระบบสื่อประสมเป็นระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ประมวลและแสดงได้ทั้งข้อความภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน และสามารถทำงานกับเสียงในแบบต่างๆ ได้ เช่น เล่นดนตรีได้อย่างไพเราะ เปล่งเสียงพูดได้ ในปัจจุบัน

ได้มีการประยุกต์ระบบสื่อประสมใช้ในงานต่างๆ มากมาย ทั้งในงานประชาสัมพันธ์ งานบันเทิง การ และงานการศึกษา สำหรับงานการศึกษานั้น มัลติมีเดียช่วยให้การจัดทำโปรแกรมบทเรียนน่าสนใจ เรียนรู้ง่ายได้เพลิดเพลินมากขึ้นตลอดจนการมีเสียงทำให้การเรียนรู้สมบูรณ์มากขึ้น มัลติมีเดียจึงสนับสนุนการขยายการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้มาก

ระบบอินเทอร์เน็ต(Internet) ระบบนี้ได้รับการขนานนามว่าเป็นเครือข่ายของเครื่องคอมพิวเตอร์ คือ เป็นเครือข่ายที่มีแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกมาเชื่อมกันเป็นจำนวนมาก ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมกับระบบอินเทอร์เน็ตสามารถรับข่าวสารข้อมูลได้ถึงกันทั่วโลก.

ตอนที่ 2

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์

ในเรื่องของ วิธีสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน
ที่ท่านใช้ในการสอน ตามค่าระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0.	วิธีสอนที่ท่านคิดว่าใช้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ วิธีสอนโดยการบรรยาย.....			✓		

คำอธิบาย หมายถึง อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ มีความคิดเห็นต่อวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์โดยวิธีการ
บรรยายในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของวิธีสอน

2

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	วิธีสอนที่ท่านคิดว่านำมาใช้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์					
1.	วิธีสอนโดยการบรรยาย.....					
2.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบสไลด์.....					
3.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบวีดิทัศน์.....					
4.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปสเตอร์.....					
5.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบภาพโปสเตอร์.....					
6.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบการวาดภาพบนกระดาน.....					
7.	วิธีสอนโดยแจกเอกสารประกอบการบรรยาย.....					
8.	วิธีสอนโดยการอภิปรายและซักถาม.....					
9.	วิธีสอนโดยการสอนแบบสืบสอบ.....					
10.	วิธีสอนโดยให้หัวข้อไปค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน.....					
11.	วิธีสอนโดยทัศนศึกษานอกสถานที่.....					
12.	วิธีสอนโดยการฉายภาพยนตร์.....					
13.	วิธีสอนโดยวิธีคิด วิเคราะห์.....					
14.	วิธีสอนโดยการคู่วิทัศน์แล้วร่วมกันอภิปราย.....					
15.	วิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
16.	วิธีสอนโดยใช้ระบบสื่อประสม(Multimedia).....					
17.	วิธีสอนโดยการค้นคว้าทางระบบอินเตอร์เน็ต.....					

โปรดเสนอแนะวิธีสอนที่นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว และ/หรือท่านใช้วิธีสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยวิธีใดบ้าง.....

.....

.....

ตอนที่ การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คิดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2 คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

วิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์คิดที่ทำให้เกิดการพัฒนารเรียนรู้

ลำดับที่	วิธีสอน	ให้ผู้เรียนเกิดความรู้					ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์					สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน					ส่งเสริมการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์					รู้จักค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง					ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป					ให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น					ให้รู้จักนำไปสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ				
		ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น									
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.	โดยการบรรยาย.....																																								
2.	โดยการบรรยายประกอบสไลด์.....																																								
3.	โดยการบรรยายประกอบวีดิทัศน์.....																																								
4.	โดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปสเตอร์.....																																								
5.	โดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปสเตอร์.....																																								
6.	โดยการบรรยายประกอบการวาดภาพบนกระดาน.....																																								
7.	โดยการแจกเอกสารประกอบการบรรยาย.....																																								
8.	โดยการอภิปรายและซักถาม.....																																								
9.	โดยการสลับแบบสืบสอบ.....																																								
10.	โดยให้หัวข้อไปค้นคว้าแล้วนำมามีปราชญ์ร่วมกัน.....																																								
11.	โดยให้นักเรียนออกสถานที่.....																																								
12.	โดยการฉายภาพยนตร์.....																																								
13.	โดยการคิดวิเคราะห์.....																																								

2 คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

วิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ที่ทำให้เกิดการพัฒนการเรียนรู้

ลำดับที่	วิธีสอน	ให้ผู้เรียนเกิดความรู้	ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน	ส่งเสริมการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์	รู้จักค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง	ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป	ให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น	ให้รู้จักนำไปสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ																							
		ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น										
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
14.	โดยการดูวีดิทัศน์แล้วอภิปรายร่วมกัน																															
15.	โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)																															
16.	โดยใช้ระบอบสื่อประสม (Multimedia)																															
17.	โดยการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต																															

โปรดเสนอแนะวิธีสอนที่ทำให้เกิดการพัฒนการเรียนรู้ที่นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว และ/หรือท่านใช้วิธีสอนที่ทำให้เกิดพัฒนาการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยวิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

การศึกษากาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของ **สื่อการสอน**

2 คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
○	สื่อที่นำมาประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์					
1.	ตำราหรือหนังสือทางประวัติศาสตร์ศิลป์.....					
2.	เอกสารประกอบการสอน.....					
3.	ภาพโปสเตอร์.....					
4.	สไลด์.....					
5.	สไลด์มัลติวิชชั่น.....					
6.	แผ่นภาพโปร่งแสง.....					
7.	วีดิทัศน์.....					
8.	ภาพยนตร์.....					
9.	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
10.	ระบบสื่อประสม(Multimedia).....					
11.	ระบบอินเตอร์เน็ต.....					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

สุภาภรณ์ อุนเมตตางิต ผู้วิจัย

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์

เรื่อง

การศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจง

- 1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา
- 2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน
และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของวิธีการสอนและการใช้สื่อการสอน
- 3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้วิจัยและการศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน เพราะคำถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

โปรดตอบคำถามทุกข้อเพราะหากขาดคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์
และไม่สามารถนำไปสรุปผลการวิจัยได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ธิตะจาวี
ผู้วิจัย นางสุภาภรณ์ อุ่นเมตตาจิต
ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษารายวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์

ตอนที่

1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. อายุ
 25 - 30 ปี 31 - 35 ปี
 36 - 40 ปี 41 - 45 ปี
 46 - 50 ปี 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 ปริญญาตรี วิชาเอก.....วิชาโท.....
 ปริญญาโทสาขา.....
 ปริญญาเอกสาขา.....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์ทางการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
 5 - 10 ปี
 11 - 15 ปี
 16 - 20 ปี
 21 ปีขึ้นไป
5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
 นักวิชาการทางศิลปะ
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับ การใช้ สื่อทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ต่อไปนี้
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สไลด์และเครื่องฉายสไลด์
- สไลด์มัลติวิชชั่น
- แผ่นภาพโปร่งแสงและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
- วิดิทัศน์และเครื่องฉายวิดิทัศน์
- ภาพยนตร์
- คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
- ระบบสื่อประสม (Multimedia)
- ระบบอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัย สุภาภรณ์ อุ้มเมตตาจิต

คำอธิบาย

กระบวนการสอนแบบวิทยาศาสตร์

วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิด

- หาเหตุผล ทพบปัญหาและคิดหาวิธีแก้ปัญหา โดยขั้นทั้ง 5 ของวิทยาศาสตร์ คือ
  - ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา และทำความเข้าใจถึงปัญหา
  - ขั้นที่ 2 ขั้นแยกปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา
  - ขั้นที่ 3 ลงมือแก้ปัญหาหรือการทดลองและเก็บข้อมูล
  - ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผล
  - ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผลหรือสรุปและการนำไปใช้

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการศึกษา

เทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 5 ลักษณะ คือ (ครรชิต มาลัยวงศ์, 2538 : 40-49)

1. เทคโนโลยีการพิมพ์
2. โทรคมนาคม รวมถึง โทรศัพท์ วิทยุ และระบบการสื่อสารสองทางในรูปแบบและลักษณะต่างๆ
3. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นผลรวมของภาพเคลื่อนไหวและเสียง
4. คอมพิวเตอร์
5. การเชื่อมโยงเทคโนโลยีในสาขาต่างๆ มาใช้เพื่อช่วยในการทำงานและในการเพิ่มพูนความสามารถของมนุษย์

สำหรับด้านเทคโนโลยีการสอน (Instructional technology) ดร. กิดานันท์ มลิทอง(2536) ได้สรุปจากนักวิชาการหลายๆท่านไว้ว่า เป็นการนำเอาสื่อประเภทต่างๆ เทคนิควิธีการ วัธีระบบเพื่อการออกแบบการสอน และหลักการด้านจิตวิทยา สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพ รวมถึงการสื่อสารของมนุษย์ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน จากความหมายของเทคโนโลยีการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็คือ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นการสอนที่ผ่านกระบวนการคอมพิวเตอร์โดยผลิตในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมประเภทหนึ่งที่สามารถเสนอเนื้อหาสาระกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีผลย้อนกลับได้เช่นเดียวกับระบบวีดิโอเทกซ์ โดยคอมพิวเตอร์จะสามารถเสนอเนื้อหาวิชาซึ่งอาจจะเป็นทั้งในรูปแบบหนังสือ และภาพกราฟิก

ระบบสื่อประสม (Multimedia)

ระบบสื่อประสมเป็นระบบที่ใส่คอมพิวเตอร์ประมวลและแสดงได้ทั้งข้อความภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน และสามารถทำงานกับเสียงในแบบต่างๆ ได้ เช่น เล่นดนตรีได้อย่างไพเราะ เปล่งเสียงพูดได้ ในปัจจุบัน

ได้มีการประยุกต์ระบบสื่อประสมใช้ในงานต่างๆ มากมาย ทั้งในงานประชาสัมพันธ์ งานบันเทิง การศึกษา สำหรับงานการศึกษานั้น มีลคมีเดียช่วยให้การจัดทำโปรแกรมบทเรียนน่าสนใจ เรียนรู้ง่ายใช้ได้ผลิตเพลินมากขึ้นตลอดจนการมีเสียงทำให้การเรียนรู้สมบูรณ์มากขึ้น มีลคมีเดียจึงสนับสนุนการขยายการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้มาก

ระบบอินเทอร์เน็ต(Internet) ระบบนี้

ได้รับการขนานนามว่าเป็นเครือข่ายของเครื่องคอมพิวเตอร์ คือ เป็นเครือข่ายที่มีแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกมาเชื่อมกันเป็นจำนวนมาก ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมกับระบบอินเทอร์เน็ตสามารถรับข่าวสารข้อมูลได้ถึงกันทั่วโลก.

ตอนที่ 2

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์

ในเรื่องของ วิธีสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน
ที่ท่านใช้ในการสอน ตามค่าระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0.	วิธีสอนที่ท่านคิดว่าไรสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ วิธีสอน โดยการบรรยาย.....			✓		

คำอธิบาย หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์มีความคิดเห็นต่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยวิธีการบรรยายอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของวิธีสอน

2

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์คือ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	วิธีสอนที่ท่านคิดว่านำมาใช้สอนวิชาประวัติศาสตร์คือ					
2.	วิธีสอนโดยการบรรยาย.....					
3.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบสไลด์.....					
4.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบวีดิทัศน์.....					
5.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปรงแสง.....					
6.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบภาพโปสเตอร์.....					
7.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบการวาดภาพบนกระดาน.....					
8.	วิธีสอนโดยแจกเอกสารประกอบการบรรยาย.....					
9.	วิธีสอนโดยการอภิปรายและซักถาม.....					
10.	วิธีสอนโดยการสนทนาแบบสี่เหลี่ยม.....					
11.	วิธีสอนโดยให้หัวข้อไปค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน.....					
12.	วิธีสอนโดยทัศนศึกษานอกสถานที่.....					
13.	วิธีสอนโดยการฉายภาพยนตร์.....					
14.	วิธีสอนโดยวิธีคิด วิเคราะห์.....					
15.	วิธีสอนโดยการคู่วิทัศน์แล้วร่วมกันอภิปราย.....					
16.	วิธีสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
17.	วิธีสอน โดยใช้ระบบสื่อประสม(Multimedia).....					
18.	วิธีสอน โดยการค้นคว้าทางระบบอินเตอร์เน็ต.....					

โปรดเสนอแนะวิธีสอนที่นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว และ/หรือท่านใช้วิธีสอนในวิชาประวัติศาสตร์คือด้วยวิธีใดบ้าง.....

.....

.....

ตอนที่ การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2 คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

วิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ที่ทำให้เกิดการพัฒนารเรียนรู้

ลำดับที่	วิธีสอน	ให้ผู้เรียนเกิดความรู้	ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน	ส่งเสริมการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์	รู้จักค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง	ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป	ให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น	ให้รู้จักนำไปสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ	
		ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	
		5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	
1.	โดยการบรรยาย.....									
2.	โดยการบรรยายประกอบสไลด์.....									
3.	โดยการบรรยายประกอบวีดิทัศน์.....									
4.	โดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปรเจกต์.....									
5.	โดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปสเตอร์.....									
6.	โดยการบรรยายประกอบภาวาทนถาวร.....									
7.	โดยการแจกเอกสารประกอบการบรรยาย.....									
8.	โดยการอภิปรายและซักถาม.....									
9.	โดยการสอนแบบสืบสอบ.....									
10.	โดยให้หัวข้อใ้ค้นคว้าแล้วนำมากอภิปรายร่วมกับ.....									
11.	โดยห้ค้นคว้าบนคอมพิวเตอร์.....									
12.	โดยการฉายภาพยนตร์.....									
13.	โดยการคิด วิเคราะห์.....									

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของ **สื่อการสอน**

2 คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
○	สื่อที่นำมาใช้ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์					
1.	ตำราหรือหนังสือทางประวัติศาสตร์ศิลป์.....					
2.	เอกสารประกอบการสอน.....					
3.	ภาพโปสเตอร์.....					
4.	สไลด์.....					
5.	สไลด์มัลติวิชั่น.....					
6.	แผ่นภาพโปร่งแสง.....					
7.	วีดิทัศน์.....					
8.	ภาพยนตร์.....					
9.	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
10.	ระนาบสื่อประสม(Multimedia).....					
11.	ระนาบอินเทอร์เน็ต.....					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

สำหรับผู้ผลิตสื่อ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ศิลป์

เรื่อง

การศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจง

- 1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา
- 2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน
และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของวิธีการสอนและการใช้สื่อการสอน
- 3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้วิจัยและการศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน เพราะคำถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

โปรดตอบคำถามทุกข้อเพราะหากขาดคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์
และไม่สามารถนำไปสรุปผลการวิจัยได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ชิตะจาวี

ผู้วิจัย นางสุภาภรณ์ อุ่นเมตตาจิต

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตสื่อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ศิลป์

ตอนที่

1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. อายุ
 21 - 30 ปี
 31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี
 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี   วิชาเอก.....วิชาโท.....
 ปริญญาตรี   วิชาเอก.....วิชาโท.....
 สูงกว่าปริญญาตรี   วิชาเอก.....วิชาโท.....
4. ประสบการณ์ในการผลิตสื่อ
 1 - 5 ปี   6 - 10 ปี
 11 - 15 ปี   16 - 20 ปี
 21 ปีขึ้นไป
5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
 นักวิชาการทางศิลปะ(ทัศนศิลป์)
 ผู้เชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์ศิลป์
 ผู้ผลิตสื่อทางศิลปะ
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านผลิตสื่อประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ตำราหรือหนังสือทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- วารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์
- สารคดีเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์
- สไลด์ทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- สไลด์มัลติวิชั่นทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- วิดีทัศน์ทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- ภาพยนตร์ทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- สื่อทางคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์
- ซีดีรอม-มัลติมีเดีย ทางประวัติศาสตร์ศิลป์
- สื่อทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คิดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัย สุภาภรณ์ อุ่นเมตตาจิต

คำอธิบาย

กระบวนการสอนแบบวิทยาศาสตร์

วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิด-

- ทัศนคติ พบปัญหาและคิดหาวิธีแก้ปัญหา โดยขั้นทั้ง 5 ของวิทยาศาสตร์ คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา และทำความเข้าใจถึงปัญหา

ขั้นที่ 2 ค้นหาปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ลงมือแก้ปัญหาหรือการทดลองและเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4 ขันวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผล

ขั้นที่ 5 ขันสรุปและประเมินผลหรือสรุปและการนำไปใช้

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการศึกษา

เทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 5 ลักษณะ คือ (ครรรจิต มาตย์วงศ์, 2538 : 40-49)

1. เทคโนโลยีการพิมพ์
2. โทรคมนาคม รวมถึง โทรทัศน์ วิทยุ และระบบการสื่อสารสองทางในรูปแบบและลักษณะต่างๆ
3. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นผลรวมของภาพเคลื่อนไหวและเสียง
4. คอมพิวเตอร์
5. การเชื่อมโยงเทคโนโลยีในสาขาต่างๆ มาใช้เพื่อช่วยในการทำงานและในการเพิ่มพูนความสามารถของมนุษย์

สำหรับด้านเทคโนโลยีการสอน (Instructional technology) ดร. กิดานันท์ มลิทอง(2536) ได้สรุปงานนักวิชาการหลายๆท่านไว้ว่า เป็นการนำเอาสื่อประเภทต่างๆ เทคนิควิธีการ วิธีระบบเพื่อการออกแบบการสอน และหลักการด้านจิตวิทยา สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพ รวมถึงการสื่อสารของมนุษย์ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน จากความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา กับเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็คือ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในด้านการเรียนการสอน

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นการสอนที่ผ่านกระบวนการคอมพิวเตอร์โดยผลิตในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมประเภทหนึ่งที่สามารถเสนอเนื้อหาสาระกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีผลย้อนกลับได้เช่นเดียวกับระบบวีดิโอเท็กซ์ โดยคอมพิวเตอร์จะสามารถเสนอเนื้อหาวิชาซึ่งอาจจะเป็นทั้งในรูปตัวหนังสือ และภาพกราฟิก

ระบบสื่อประสม (Multimedia)

ระบบสื่อประสมเป็นระบบที่ใส่คอมพิวเตอร์ประมวลผลและแสดงได้ทั้งข้อความภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน และสามารถทำงานกับเสียงในแบบต่างๆ ได้ เช่น เล่นดนตรีได้อย่างไพเราะ เปล่งเสียงพูดได้ ในปัจจุบัน

ได้มีการประยุกต์ระบบสื่อประสมใช้ในงานต่างๆ มากมาย ทั้งในงานประชาสัมพันธ์ งานบันเทิง และการศึกษาศึกษา สำหรับงานการศึกษานั้น มัลติมีเดียช่วยให้การจัดทำโปรแกรมบทเรียนน่าสนใจ เรียนรู้อะไรได้เพลิดเพลินมากขึ้นตลอดจนการมีเสียงทำให้การเรียนรู้สนุกสนานมากขึ้น มัลติมีเดียจึงสนับสนุนการขยายการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้มาก

ระบบอินเทอร์เน็ต(Internet) ระบบนี้

ได้รับการขนานนามว่าเป็นเครือข่ายของเครื่องคอมพิวเตอร์ คือ เป็นเครือข่ายที่มีแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกมาเชื่อมกันเป็นจำนวนมาก ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมกับระบบอินเทอร์เน็ตสามารถรับข่าวสารข้อมูลได้ถึงกันทั่วโลก.

ตอนที่ 2

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตสื่อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ศิลป์

ในเรื่องของ วิธีสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน
ที่ท่านใช้ในการสอน ตามค่าระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0.	วิธีสอนที่ท่านคิดว่าใช้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ วิธีสอนโดยการบรรยาย.....			✓		

คำอธิบาย หมายถึง ผู้ผลิตสื่อมีความคิดเห็นต่อวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ในระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายโดยวิธีการบรรยายอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของวิธีสอน

2

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	วิธีสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
๑	วิธีสอนที่ท่านคิดว่านำมาใช้สอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์					
1.	วิธีสอนโดยการบรรยาย.....					
2.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบสไลด์.....					
3.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบวีดิทัศน์.....					
4.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบแผ่นภาพโปสเตอร์.....					
5.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบภาพโปสเตอร์.....					
6.	วิธีสอนโดยการบรรยายประกอบการวาดภาพบนกระดาน.....					
7.	วิธีสอนโดยแจกเอกสารประกอบการบรรยาย.....					
8.	วิธีสอนโดยการอภิปรายและซักถาม.....					
9.	วิธีสอนโดยการสอนแบบสืบเสาะ.....					
10.	วิธีสอนโดยให้หัวข้อไปค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน.....					
11.	วิธีสอนโดยทัศนศึกษานอกสถานที่.....					
12.	วิธีสอนโดยการฉายภาพยนตร์.....					
13.	วิธีสอนโดยวิธีคิด วิเคราะห์.....					
14.	วิธีสอนโดยการคู่วิทัศน์แล้วร่วมกันอภิปราย.....					
15.	วิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
16.	วิธีสอนโดยใช้ระบบสื่อประสม(Multimedia).....					
17.	วิธีสอนโดยการค้นคว้าทางระบบอินเตอร์เน็ต.....					

โปรดเสนอแนะวิธีสอนที่นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว และ/หรือท่านใช้วิธีสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยวิธีใดบ้าง.....

.....

.....

การศึกษการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่

ในเรื่องของ **สื่อการสอน**

2 คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ลำดับที่	สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
○	สื่อที่นำมาใช้ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์					
1.	ตำราหรือหนังสือทางประวัติศาสตร์ศิลป์.....					
2.	เอกสารประกอบการสอน.....					
3.	ภาพโปสเตอร์.....					
4.	สไลด์.....					
5.	สไลด์มัลติมีชัน.....					
6.	แผ่นภาพโปร่งแสง.....					
7.	วีดิทัศน์.....					
8.	ภาพยนตร์.....					
9.	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI).....					
10.	ระบบสื่อประสม(Multimedia).....					
11.	ระบบอินเทอร์เน็ต.....					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์

เรื่อง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

หมายเลขแบบสัมภาษณ์.....	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....	เพศ.....
สถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์.....		
วันที่ให้สัมภาษณ์.....		
เวลาเริ่มต้นการสัมภาษณ์.....		เวลาสิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

วิธีสอน

1. ท่านมีวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับอุดมศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดความคิดที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

2. ท่านคิดว่าสื่อการสอนที่เคยใช้สอนกันมา เช่น สไลด์, แผ่นภาพ โปร่งใส, วิดิทัศน์ กับสื่อการสอนในเทคโนโลยีใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI), ระบบสื่อประสม(Multimedia), ระบบอินเทอร์เน็ต สามารถสร้างสัมฤทธิ์ผลแตกต่างกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สื่อที่ท่านใช้ประกอบการสอนในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และท่านมีสื่อเทคโนโลยีใหม่ทางการศึกษาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านสนใจสื่อทางเทคโนโลยีใหม่ทางการศึกษามากน้อยเพียงใด จงให้เหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

นางสุภาภรณ์ อุณเมตตางิต
 นิสิตปริญญาโท ภาควิชาศิลปศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 8 แบบสัมภาษณ์

ผู้ผลิตสื่อ สื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์

เรื่อง

การศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

หมายเลขแบบสัมภาษณ์.....	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....	เพศ.....
สถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์.....		
วันที่ให้สัมภาษณ์.....		
เวลาเริ่มต้นการสัมภาษณ์.....		เวลาสิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

1. การผลิตสื่อทางด้านวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัจจุบันมีการผลิตสื่อประเภทใดบ้าง และในอนาคตมีแนวโน้มที่จะผลิตสื่อประเภทใด และควรจะมีการส่งเสริมผลิตสื่อประเภทใดเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

5. ท่านมีแนวความคิดเห็นที่จะผลิตสื่ออะไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อไปอีกบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตสื่ออย่างไรบ้าง เช่น งบประมาณ, การได้รับความสนับสนุน (กรุณายกตัวอย่าง)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

นางสุภาภรณ์ อุณเมตตาคิจ
 นิสิตปริญญาโท ภาควิชาศิลปศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสุภาภรณ์ อุ้นเมตตาดิจิต เกิดวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2502 ที่อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา จากวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร

